

ROKY

2007 - 2010

Kronika obce HE R Ľ A N Y

II.

Novodobé udalosti obce Herľany sú spracované a zverejnené
v ručne písanej kronike obce a v digitálnej podobe

kronikárkou Mgr. Marcelou Horňákovou.

ROK 2007

V zmysle schváleného organizačného poriadku obce Herľany vykonávala starostka obce Marta Bogdanovská počas štyroch volebných období, t.j. od roku 1990, funkciu na plný úväzok a pomocná sila Mária Viravcová, neskôr Julka Uhaľová, ktorá mala v pracovnej náplni upratovanie, obeh pošty, doručovanie a iné práce s úväzkom 0,3 %. Po roku 2000 nastúpila na obecný úrad administratívna pracovníčka Anna Ďorďovičová s 0,5 % úväzkom a mala na starosti vedenie pokladne a účtovníctvo.

V priebehu tohto roka, po nástupe novej starostky obce, požiadala táto pracovníčka o zmenu polovičného na plný úväzok, čo bolo aj schválené.

Obecné zastupiteľstvo už od začiatku roka pracovalo v novom zložení, nakoľko poslanci zložili zákonom predpísaný sľub. Nové opakované voľby na starostov obcí boli vyhlásené na 19. mája 2007 a týka sa to aj našej obce, nakoľko dve kandidátky na starostu mali rovnaký počet hlasov.

Zvolení poslanci pracovali v týchto komisiách:

- komisia pre financie, ekonomický a investičný rozvoj.....Dušan Sabadka
- pre mládež, školstvo, šport a požiarnu ochranu .....Ing. Ján Beca
- pre sociálnu oblasť a kultúru .....Danka Gdovinová
- pre verejný poriadok, sťažnosti, životné prostredie .....Miroslav Kmec
- pre spoluprácu s mikroregiónom, rozvoj turistiky a cestovný ruch....Martin Ondrašik

V priebehu 1.polroka boli vypracované nové právne predpisy, normy a interné smernice. Zároveň pre obec bolo doručené oznámenie Ministerstva životného prostredia SR, že nám bola schválená dotácia na projekt kompostoviska.

V základnej škole sa ešte začiatkom roka zakúpil a nainštaloval nový kotol na ÚK. Po rokovaní obce so Správou ciest Košického samosprávneho kraja sa obnovil úsek cesty Herľany - Vyšná Kamenica.

Na aktivačné práce nastúpili z Úradu práce brigádnici - J. Vávra, F. Horvath, J. Vadas, P. Tóth, I. Semko.

V apríli zorganizovala starostka M. Bogdanovská zájazd do Poľska a v máji jej posedná akcia bola zorganizovanie majalesu.

Stav finančných prostriedkov na účtoch v bankách pri odovzdávaní funkcie starostu bol nasledovný:

Bežný účet obce.....480 tis. Sk

Rezervný fond na terminovanom účte.....5 mil. 600 tis. Sk

Účet základnej školy (bez dotácii z ÚPSVaR.....460 tis. Sk (nie je v tom príspevok žiakom na dopravu, stravné a učebné pomôcky).

Môžeme teda konštatovať, že finančná situácia obce bola veľmi dobrá, pretože ostalo k dispozícii viac ako šesť a pol milióna korún, a to aj napriek tomu, že sa v priebehu posledných rokov z peňazí za predaj hotela preinvestovalo na reguláciu potoka v Žirovciach, zakúpil sa fekál pre obec, postavili sa garáže, verejné WC na parkovisku, výstavba minerálneho prameňa pri obecnom úrade, dláždenie chodníkov v parku, výstavba rigolov, poskytla sa účelová dotácia v celkovej výške jeden mil. Sk pre rímskokatolícku a evanjelickú cirkev, vykonala sa rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci a vyššia suma sa použila aj na propagáciu obce a na ďalšie práce.

Koncom júna nastúpila do funkcie starostky obce pani Jana Tóthová, ktorá bola zvolená v opakovaných komunálnych voľbách na starostu - máj 2007. Novozvolená starostka si na najbližšom zasadnutí OZ overila stav obce tak, že prešli z poslancami po obci a zisťovali, ktoré práce sú akútne

a v akom poradí je potrebné ich riešiť.

Dňa 2.9. sa uskutočnila kultúrna akcia k 520. výročiu prvej písomnej zmienky o obci.

V priebehu septembra a októbra sa zriadilo a oplotilo kompostovisko na Bolečke, na ktoré bola už začiatkom roka schválená dotácia z Ministerstva ŽP.

- 30.10. sa uskutočnili voľby hlavného kontrolóra obce. Za kontrolórku bola zvolená Marta Rusnáková s 0,05 % úväzkom.

Detská akcia pre deti - Mikuláš - bol zorganizovaný na 6.12.2007.

Tragická udalosť v SR sa stala v marci v priestoroch Vojenského opravárenského podniku Nováky, kde prišlo k výbuchu v muničnom sklade. Tragédia si vyžiadala životy ôsmich osôb.

V septembri autobus so 40 cestujúcimi sa cestou z Poľany do Hriňovej zrútil do rokliny. Pri nehode zahynulo päť osôb, 34 osôb bolo zranených, tri z nich ťažko.

Z EÚ prišli dobré správy. Bolo schválené poskytovanie finančných prostriedky zo štrukturálnych a investičných fondov na celý rad projektov a programov v oblastiach rozvoja regiónov a miest, ako aj na rozvoj vidieka.

Významný bol rok 2007 pre Slovensko z medzinárodného hľadiska. Koncom roka 2007 prijala NR SR zákon o zavedení meny euro v Slovenskej republike, ktoré sa stalo realitou od 1. januára 2009.

V decembri 2007 sa Slovenská republika stala súčasťou schengenského priestoru.

ROK 2008

Začiatkom tohto roka zastihla obyvateľov obce nepríjemná správa, pretože Slovenská pošta rozhodla zrušiť pobočku pošty v Herľanoch, ktorá tu existovala viac ako 140 rokov.

Na Veľkú Noc sa konala na obecnom úrade súťaž v stolnom tenise. Víťazom sa stal pán Eduard Kudla zo Žirovíc.

V máji zorganizovala starostka obce s poslancami OZ Deň matiek a pani učiteľka MŠ nacvičila s deťmi pekný kultúrny program.

1. júla na odpustovú slávnosť sv. Petra a Pavla sa odohral na ihrisku futbalový zápas spojený s piknikom pre deti.

V letných mesiacoch sa vykonala oprava múrov v interiéri budovy obecného úradu. Išlo o sanáciu vlhkého muriva. Nakoľko v rozpočte na rok 2008 neboli na túto akciu plánované financie, došlo k presunu finančných prostriedkov z rezervného fondu.

Zároveň cez prázdniny prebehla aj výstavba parkoviska (2 miesta) pred budovou základnej školy, ktoré slúži zamestnancom, opravila sa strecha, ktorá sa pokryla novou krytinou a v podkroví sa zriadila učebňa v ZŠ. Okrem toho sa zateplila fasáda budovy, upravil sa školský dvor a celé okolie školy.

V zmysle rôznych noviel a doplnkov zákonov Obec Herľany prepracovala, doplnila a vydala nové predpisy a smernice ako sú: Štatút obce, Cintorínsky prevádzkový poriadok, Zoznam hrobových miest na cintorínoch, ale aj ďalšie záväzné nariadenia obce.

Začiatkom školského roka odsúhlasili poslanci príspevky MŠ Nižná Kamenica a Rankovce, ktoré navštevujú deti z našej obce.

Nakoľko našim obyvateľom chýbala zrušená pošta rozhodla sa pani Marta Rusnáková zriadiť v priestoroch budovy obecného úradu Poštu Partner.

V novembri objednala pani starostka zhotovenie polohopisu a vyškopisu obce. Tieto práce boli financované prevodom peňazí (50 tis. Sk) z rezervného fondu na bežný účet.

V tomto mesiaci sa uskutočnil aj zájazd do Poľska a stretnutie dôchodcov v zasadačke obecného úradu. Z kultúrnych akcií zorganizovala ešte pani Františka Ondrašiková s deťmi program "Hodina deťom". Išlo o pátraciu akciu s názvom Hľadá sa YETY. Okrem toho pani Mária Korečková nacvičila s dievčatami Muzikál s ktorým sa predstavili na Mikulášskej slávnosti.

Nemôžeme nespomenúť aj tragickú udalosť, ktorá poznačila Slovensko v roku 2008. Bola to havária slovenského autobusu, ktorá sa stala v septembri 2008 a zapísala sa do histórie čiernymi písmenami ako jedna z najtragickejších. Autobus so 49 cestujúcimi na diaľnici neďaleko chorvátskeho mesta Gospič narazil do betónového piliera nadjazdu. Na mieste zahynulo 14 cestujúcich a 30 bolo zranených. Nehoda si neskôr nepriamo vyžiadala ešte 2 obete. Podľa vyšetrovateľov bol príčinou nehody ľudský faktor, zrejme mikrosmánok.

Východ Slovenska zaplavila voda na konci júla. Po prudkých dažďoch sa korytá potokov zmenili na rozbúrené rieky, ktoré brali so sebou kusy domov, cesty, mosty i ľudské životy. Najhoršia situácia bola v okresoch Kežmarok a Stará Ľubovňa.

Vo verejnom a spoločenskom živote októbri 2008 vykonala prvú návštevu Slovenska britská kráľovná Alžbeta II. Prvý deň v Bratislave zakončila slávnostnou večerou v Redute, z ktorej sa ospravedlnil premiér aj predseda parlamentu. Na druhý deň si prezrela Tatry, ktoré sa na záver návštevy vynorili z oblakov a ukázali štíty.

ROK 2009

Aký bol rok 2009? Čo najviac ovplyvnilo naše životy a Slovensko, ako krajinu?

Hospodárska kríza výrazným spôsobom ovplyvnila život všetkých Slovákov. Strategické podniky začali avizovať prepúšťania, úrady práce sa začali plniť a v rodinách sa hromadila neistota.

Na území SR začala oficiálne platiť jednotná európska mena euro. Nahradila slovenskú korunu pri výmennom kurze 30,1260 Sk za euro. Hoci sa hlásalo, že zavedenie eura nebude mať drastický dopad na rast cien každému bolo jasné, že mať 15 000 Sk bolo úplne niečo iné ako mať 500 eur. Za koruny sme si toho mohli kúpiť oveľa viac. Odborníci na ekonomiku sa však takmer 100-percentne zhodli, že euro nás zachránilo pred dopadom hospodárskej krízy na našu menu a následne na hospodárstvo. Prechod z národnej meny na spoločnú európsku bol u nás prakticky bez problémov.

Občania Slovenskej republiky vo voľbách v marci 2009 rozhodovali o tom, kto bude ďalších päť rokov zastávať funkciu prezidenta. Víťazom prvého kola sa stal Ivan Gašparovič, do 2. kola postúpila spolu s ním Iveta Radičová. V druhom kole prezidentských volieb získal Ivan Gašparovič 55,5 % hlasov, a protikandidátka Iveta Radičová získala 44,5 %. Ivan Gašparovič sa stal prezidentom SR na ďalších päť rokov.

Jún 2009 - Na Slovensku sa po druhý raz konali voľby do Európskeho parlamentu. Účasť voličov dosiahla 19,64 percenta, čo bolo najmenej v EÚ.

Tak ako na celom Slovensku aj v našej obci sme všetky tieto politické udalosti absolvovali, pričom náš spoločenský život sa nezastavil. Na Veľkú Noc sa uskutočnil Veľkonočný tenisový turnaj. V tom čase bola založená spevácka skupina Herľančanka, ktorá sa zúčastnila vystúpenia Dargovská ruža vo Svinici. Dievčatá z našej obce sa tiež zapojili so svojim programom Muzikál do akcie Divadelný Ďurkov. Ako každoročne na odpustovú slávnosť sa zorganizoval tradičný futbalový turnaj, po ňom bola ľudová veselica a country zábava. Počas prázdnin navštívili deti s rodičmi Akvapark v Poprade.

Na podnet starostov obcí Herľany a Banské opravila Okresná správa ciest úsek štátnej cesty Herľany - Banské. V obci sa vykonala aj čiastočná rekonštrukcia miestneho rozhlasu.

Na obecnom úrade prebehla ku konci roka inventarizácia majetku obce, nakoľko došlo k novému zariadeniu kancelárie a ďalších miestností. Členom inventarizačnej komisie bola pani Marta Rusnáková a Miroslav Kmec.

V SR sa stala jedna z najväčších tragédií v auguste 2009, keď v bani Handlová došlo k silnému výbuchu, ktorý si vyžiadal životy 20 záchranárov a baníkov.

Slovensko si 17. novembra pripomenulo 20. výročie Nežnej revolúcie, ktorá z demonštrácie študentov vyústila do demokratizačného procesu. Jeho výsledkom bol pád socialistického systému, neskorší rozpad Českej a Slovenskej federatívnej republiky a vznik Slovenskej republiky.

Kultúrne centrum Abova udelilo ženskej speváckej skupine Herľančanka za účasť na súťaži Dargovská ruža pamätný list a zároveň získali aj diplom Bronzové pásma v súťažnej prehliadke ľudových piesni Dargovská ruža.

ROK 2010

Tento rok sa niesol v znamení volieb, nakoľko sa Slovensko pripravovalo na parlamentné voľby, referendum a komunálne voľby. V obci sa však ani pri týchto dôležitých povinnostiach nezabúdalo na úlohy, ktoré boli odsúhlasené uzneseniami poslancov OZ.

Išlo predovšetkým o nasledovnú činnosť:

- aktualizácia hrobových miest na cintoríne, odkúpenie pozemkov od Alici Šimkovej a Marty Viravcovej, kde mali pochovaných príbuzných a pripojenie týchto pozemkov k cintorínu,
- z eurofondov sa vykonala obnova a rekonštrukcia miestnych komunikácií - nový asfaltový koberec v Herľanoch na ulici Antony - Dudáš a na ulici Viravcová - Uhriňáková, v Žirovciach sa vykonala rekonštrukcia na celom okruhu ulice (od mosta po oboch stranách). Finančné prostriedky na obnovu miestnych komunikácií sa čerpali z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.

V kultúrnej činnosti bol zorganizovaný: - veľkonočný tenisový turnaj, v máji bol majáles a v júni odpustové športové popoludnie.

12. júna 2010 - Na území SR sa uskutočnili parlamentné voľby. Ich víťazom sa stala strana Smer-SD so ziskom 34,79 % hlasov, nasledovala SDKÚ-DS s 15,42 % ziskom a SaS, ktorú podporilo 12,14 % voličov. Do parlamentných lavíc tiež zasadli zástupcovia KDH (8,52 %), Mosta-Híd (8,12 %) a SNS (5,07 %). Volebná účasť dosiahla 58,83 %.

Počas letných mesiacov sa konala v obci okrsková súťaž hasičov. Okrem toho došlo k podpísaniu dohody o cezhraničnej spolupráci obce so župou Abaúj-Zemplín Maďarsko.

Referendum na Slovensku v roku 2010 bolo v poradí už siedme so 6 otázkami a konalo sa v septembri. Účasť bola 22,84% a referendum bolo neplatné.

Do konca tohto roka sa uskutočnilo ešte niekoľko akcií. Bol to výlet obyvateľov do Poľska, posedenie dôchodcov v mesiaci úcty k starším a Mikuláš pre deti.

November - **komunálne voľby** - novozvolenou starostkou sa stala opäť Jana Tóthová.

Zvolení poslanci: Andrej Bertoš, Mgr. Jozef Horňák, Ing. Mária Sotáková, Dušan Vajda, Slávka Zimmermannová. Na ustanovujúcom zasadnutí zložili poslanci sľub a zriadili komisie:

- na preberanie majetkových priznaní a predseda finančnej komisie - Ing. Sotáková Mária
- pre mládež, školstvo, šport a požiarnu ochranu - Andrej Bertoš
- pre sociálnu oblasť a kultúru - Slávka Zimmermannová
- pre verejný poriadok, sťažnosti, životné prostredie - Mgr. Jozef Horňák
- rozvoj turistiky a cestovný ruch - Dušan Vajda

Zároveň na tomto zasadnutí bol aktualizovaný rokovací poriadok a odmeňovací poriadok, ktorý poslanci schválili. V súlade so zákonom NR SR č. 253/1994 Z.z o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov schválili mesačný platu starostu podľa zákona + 20 % navýšenie platu.

Na tomto zasadnutí OZ bolo prijaté aj Rozpočtové opatrenie č. 3/2010 – použitie prostriedkov rezervného fondu na bežné výdavky vo výške 11 000,00 €, ďalej bolo schválené Všeobecné záväzne nariadenie č. 7/2010 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce, podpisový vzor Jana Tóthová, starostka obce. Neurčil sa kolektívny podpisový vzor vo finančných ústavoch.

Poslanci v novom zložení odsúhlasili spolufinancovanie projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt, t.j. 5227,85 €. Ide o Pilotný projekt cezhraničného, komunikačno-informačného,

interaktívneho nástroja pre občanov, samosprávy a turistov, v obciach Ďurkov, Füzér, Herľany a Füzérradvány.

Stavy účtov v bankách k 31. 12. 2010	Spolu:	44604,78 €
v tom: Dexia banka	3352,37 €	
VÚB fondový účet	10162,36 €	
VÚB bežný účet	1509,57 €	
OTP rezervný fond	29580,48 €	

Je potrebné spomenúť aj to, že TU Košice vo svojom učebnom zariadení v Herľanoch začala rekonštrukciu budovy - ubytovne Braniska.

Slovenský parlament v decembri 2010 schválil novelu školského zákona, ktorá zaviedla povinnú angličtinu na základných školách.